

Rediscovering Ysaÿe Ysaÿe Symposium 2020

Er bestaat een lange en intense band tussen Brussel en Eugène Ysaÿe. Het Koninklijk Conservatorium Brussel ontdekte -onder grote internationale aandacht- een zeldzame en vergeten sonate van Ysaÿe, de Sonate posthume op. 27. Bis, die door Philippe Graffin voor het eerst uitgevoerd werd in mei 2018 in het Koninklijk Conservatorium Brussel. Een aantal recente gebeurtenissen plaatsen Ysaÿe opnieuw in het licht: andere werken zijn boven water gekomen, een nieuwe uitgebreide biografie werd gepubliceerd, een documentaire en verschillende festivals vierden deze grote persoonlijkheid die *larger than life* was.

Dit symposium van 19 tot en met 21 februari in het Koninklijk Conservatorium Brussel ontsluit de immense muzikale kwaliteiten van Ysaÿe en wil zijn erfenis naar waarde schatten. Van over de hele wereld zullen onderzoekers en musici bijdragen tot meer inzicht in de evolutie van het vioolspel en de composities van Ysaÿe. Violisten, muziekliefhebbers en onderzoekers kunnen ontdekken waar het onderzoek betreffende Ysaÿe staat in 2020.

Concerten, lezingen en films staan op het programma: als je benieuwd bent wie Ysaÿe was en wat we hem schatplichtig zijn, dan is dit een event voor jou!

Philippe Graffin

Docent Viool aan het Koninklijk Conservatorium Brussel en artistiek directeur van het Ysaÿe Symposium 2020

19 Februari De herontdekking van Ysaÿe

KCB, Regentschapsstraat 30, 1000 Brussel (lokaal A028)

19:00 Presentatie 'Ysaÿe rediscovered' door Marie Cornaz (Koninklijke Bibliotheek van België)

Eugène Ysaÿe: violist, pedagoog, dirigent, concertorganisator en componist. Marie Cornaz schreef een biografie over Ysaÿe, die gepubliceerd werd in december 2019.

20:00 Openingspeech en receptie

20:30 Concert Debussy strijkerskwartet

Philippe Graffin, Chikako Hosada, Tony Nys, Raphael Bell

21:00 Film 'Ysaÿe is not dead'

Documentaire van Marc Temmerman, 2019.

(Alizé Production/ RTBF). Met de toestemming van Alizé Production in de context van de samenwerking tussen de Koningin Elisabeth Muziekkapel en het Koninklijk Conservatorium Brussel.

20 februari 2020 Waar kwam Ysaÿe vandaan?

KCB, Regentschapsstraat 30, 1000 Brussel (lokaal A028)

18:00 Lezing 'Viool studeren aan het Koninklijk Conservatorium Brussel rond 1860' door Richard Sutcliffe (KCB)

Toen Joseph – François Fétis directeur werd van het pas opgerichte Koninklijk Conservatorium Brussel, nam hij de bewuste beslissing om met de vioollessen de afgunst van de rest van Europa op te wekken en moedigde hij de docenten aan om innovatief te zijn zowel wat muzikale stijl als de viooltechniek betreft. Hoe was het om vioolstudent te zijn tijdens deze belangrijke ontwikkelingsperiode in een school die enkele van de beste docenten en muzikanten van de late 19e en vroege 20e eeuw zou voortbrengen?

19:00 Concert door studenten van KCB: Let's play Ysaÿe

Klas van Philippe Graffin, Naaman Suchlin, Yuzuko Horigome, Yossif Ivanov
Alex Petryakov, Andre Hoszu, extase op 21 voor twee violen
Emile Daems, poème élégiaque op 12
Feodor Ludevig, Ysaÿe sonate op 27.3 'Ballade'
Quentin Vogel, Rêve d'Enfant op. 14
Pierre–Alain Baron, Mazurka no. 1 "Dans le lointain"

Katsura Mizumoto (piano)

19 :45 Lezing door Ray Iwazumi (The Juilliard school), 'Waarom kreeg de sonate n°3 de titel Ballade?'

Deze lezing gaat dieper in op Ysaÿe's aandacht voor de ballade en voor het muzikale potentieel ervan. Ray Iwazumi poneert dat het extreem moeilijk is om theoretisch te beschrijven wat een ballade is als genre, welke structuur noodzakelijk is om van een ballade te kunnen spreken of wat Chopin daadwerkelijk tot stand bracht bij het creëren van de ballade. Bepaalde muzikanten zien de ballade meer als een concept dan als een vorm omdat het niet mogelijk is om een sjabloon te creëren dat gekopieerd kan worden (zoals bijvoorbeeld bij de sonate). Veel componisten hebben werken geschreven met de titel 'ballade' maar, uitgezonderd de composities van Ysaÿe misschien, zijn er slechts weinig werken die de perfectie benaderen die Chopin tot stand bracht in zijn ballades. Ray Iwazumi zal dieper ingaan op de vraag waarom Ysaÿe zo goed begreep wat een ballade is. Naast de lezing door Ray Iwazumi, zal er ook een stomme film getoond worden waarin Ysaÿe zelf een stuk uit de sonate °3 speelt.

20 :15 Lecture door Xavier Falques (Muziekkapel Koningin Elisabeth en ARTS² Ecole Supérieure des Arts Bergen), Ysaÿe's concertante werken

De naam van Ysaÿe is vandaag onlosmakelijk verbonden met zijn *Zes Sonates voor Viool Solo*, die geschreven werden tijdens het laatste decennium van zijn leven en nog steeds beschouwd worden als het absolute hoogtepunt van zijn oeuvre. Ysaÿe werkte evenwel vele

jaren aan het schrijven van een viool concerto, alvorens hij een voorkeur ontwikkelde voor het meer eigentijdse ‘muzikale gedicht’ voor solo instrument en orkest. In deze presentatie zal Xavier Falques ons laten ontdekken wat de concertante werken van Ysaÿe tot meer dan een historisch curiosum maakt, en hoe ze een laboratorium werden voor zijn persoonlijke esthetiek.

21 :15 Luisteren naar Ysaÿe met een inleiding door Joanna Staruch-Smolech (ULB en CrB)

Wat vertellen de opnames van Ysaÿe ons over zijn visie op het vioolspel? Deze lezing vertrekt vanuit een analyse van Ysaÿe’s vioolvertolkingen en vergelijkt deze met opnames van zijn tijdsgenoten. De inleiding door Joanna Staruch-Smolech (ULB en CrB), wordt gevolgd door een discussie met de panelleden en de studenten van het Koninklijk Conservatorium Brussel.

21 februari De inspiratiebronnen van Ysaÿe

KCB, Regentschapsstraat 30, 1000 Brussel (lokaal A028 of Grote Concertzaal)

17 :00 Lezing door Ray Iwazumi (The Juilliard School), De creaties van Ysaÿe, vanuit een technisch, esthetisch en maatschappelijk perspectief. Lokaal A028

Deze lezing zal dieper ingaan op de rol en impact van Ysaÿe op het culturele en artistieke veld. De ontwikkeling van technische kennis, de beweging naar een meer openlijke sensuele esthetiek en de overgang van de macht van de aristocratie naar meritocratie: dit alles kwam samen in de ethos van een reuzegrote titaan- Ysaÿe.

18:00 Lezing door Mélanie de Montpellier (ULB) en Joanna Staruch-Smoleck (ULB en CrB) ‘In the Library of Ysaÿe, between music and literature’ Lokaal A028

Het Curtius Museum in Luik heeft in zijn collectie het authentieke bureau en de boeken van de legendarische vioolmeester, onder de naam ‘Studio Eugène Ysaÿe’. De bibliotheek werd speciaal voor hem ontworpen en gemaakt en bevat meer dan 1350 boeken die onder te brengen zijn in zeer diverse disciplines: literatuur, geschiedenis, muziek, filosofie, sociologie, psychologie. Een groot deel van de muzikale bibliotheek van Ysaÿe is ook in deze collectie terug te vinden. Samen met de collectie van de Koninklijke Bibliotheek van Brussel en die van het Luiks Conservatorium zijn er bijna 2000 manuscripten en partituren. Op welke manier getuigen deze kostbare bronnen over de artistieke wereld van Ysaÿe? Wat vertellen de talrijke handgeschreven aantekeningen in de boeken ons over zijn vioolspel en zijn muzikale ideeën?

Tijdens deze lezing zullen Joanna Staruch-Smolec (viool) en Krzysztof Potocznic (piano) de Waltz op. 34 no 2 van Frédéric Chopin spelen, aangepast voor viool en piano door Eugène Ysaÿe.

19:00 Film ‘Ysaÿe ’s secret sonata’

Door Philippe Graffin, KCB/ les amis du Zoute/Knokke Heist (2020)
(30 minuten)

Lokaal A028

**20:00 Lezing door Michel Stockhem (directeur ARTS² Ecole Supérieure des Arts Bergen)
'Ysaÿe en kamermuziek' Grote Concertzaal**

Als kleine jongen kreeg Eugène Ysaÿe een speciale muzikale training: het Luikse Conservatorium liep Europees gezien voorop voor wat betreft kamermuziek en dit had een blijvend effect op deze virtuoos. Zelfs tijdens het hoogtepunt van zijn internationale carrière als solist, bleef kamermuziek een belangrijke rol spelen in de muzikale praktijk van Ysaÿe. Zijn erfenis als ensemblemuzikant bevat niet enkel een indrukwekkende collectie van werken die aan hem opgedragen werden, maar ook een revolutionaire benadering van de kamermuziekrecital.

20:45 Concert

Grote Concertzaal

Faurè quintette n1, op 89 (opgedragen aan Ysaÿe)

Daniel Blumenthal, Philippe Graffin, Chikako Hosoda, Tony Nys, Jeroen Reuling

Chausson concert op 21. (opgedragen aan Ysaÿe)

Jan Michiels, piano

Philippe Graffin, Marjolein Spruit, Caitlin Ensor, violen

Tony Nys, Viola

Jeroen Reuling, cello

Praktische informatie:

Geen reservaties nodig. Alle lezingen zijn in het Engels.

Voor vragen: Inge.Pieters@vub.be